

Kéziratok, a melyek nem adának vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyiltér 1:50 Dinár, rendes 1.— Din., apróhirdetés 0:70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. július 22.

30. Szám.

Merénylet a belügyminiszteriumban.

Még alig csillapodtak el a parlamenti lövöldözés által felkavart hullámok, máris egy újabb véres esemény rendítette meg Beográdot. A merénylet színelve ezuttal a belügyminiszterium hivatalos helyisége volt. az áldozat pedig Lázics Zsika közbiztonsági osztályfőnök.

Pénteken, e hó hó 13. án délben valamivel tizenkét óra után, midőn a közbiztonsági osztályfőnök rendes fogadó óráját tartja, megjelent a hivatalos helyiségben egy ember, aki az osztályfőnök hivatala után érdeklődött. Az illető türelmesen megvárta míg reá került a sor s azután minden nehézség nélkül az osztályfőnök elé jutott. Az osztályfőnök íróasztalánál ült s megkérdezte a belépőtől, hogy mit kíván? Az ismeretlen erre így szólt: „En Stipből jöttem, tessék kérem e kérvény!“ Erre, mintha valóban kérvényt akarna átnyújtani, benyúlt kabátja belső zsebébe s onnan revolvert vett elő, s egymásután kétszer rálőtt az osztályfőnökre, akit a fején ért a lövés s aki erre véresen lebukott a székről. A merénylet azután önmaga ellen fordította a fegyvert és halántékon lőtte magát. Még kétszer elsütötte a fegyvert, de a lövések már célt tévesztettek.

A lövések zajára berohantak a szobába a kint őrködő szolgák és csendőrök, akik két véres alakra leltek. Néhány perc múlva orvosok jelentek meg, akiknek vizsgálata megállapította, hogy az osztályfőnök a jobb füle mögött kapott koponyalövést, amely súlyos nagyon, de mint később kiderült, nem életveszélyes, úgy hogy remény van rá, hogy az osztályfőnök nem igen hosszú idő múlva meg fog gyógyulni. A merénylet fejlődése súlyos s állandóan eszmélet nélkül volt. Az osztályfőnököt elszállították mentőkocsin a sebészeti klinikára, ahol megoperálták. Azóta sokkal könnyebben van. A merénylet szintén kórházba szállították.

Magától értetődik, hogy a vizsgálat a legkiterjedtebb módon

megindult, mert mindjárt felmerült az a gyanu, hogy a merénylet elő volt készítve s hogy a bűnös cselekedet elkövetésében többen is szerepelnek mint bűnrészesek. Több letartóztatás történt úgy Beográdban, mint vidéken, de a rendőrség a nyomozás érdekében kizárja a nyilvánosságot.

A merénylet kalapjában a bérlés alatt, újságpapírosok között egy levelet találtak, mely bolgár nyelven van írva s a levél Zagrebből július 11. ről van keltezve. A levélben bizonyos testvérek utasítják a merénylet, hogy a levelet semmisítse meg és a merényletet az adott utasítások szerint mint valódi macedon hőshöz illik bátran kövesse el, hogy a véres szerb kormányzók értsék meg, hogy még vannak férfiak, ki ajkukon mosollyal tudnak meghalni.

A vizsgálat végül megállapította, hogy az illető neve Momcsilov Iván, bolgár alattvaló, a petricsi kerület nerrokopi járásában született, egy görögországi faluban.

Bolgár származását igazolja az is, hogy a himlő elleni jegy a tenyerén van, az ilyen oltás pedig egyedül csak Bulgáriában divatos.

Ezen merénylet ügyében a zágrebi rendőrség is tartott vizsgálatot különösen a bolgár diákok környezetében s több letartóztatást is foganatosított. A merénylet eredetileg a macedon föderalisták híve volt, később azonban a komitéval került össze s annak a szolgálatába lépett. Hosszabb ideig tartózkodott már Jugoszláviában, bejutott a bolgár emigránsok közé, a merényletet azonban a komité parancsára követte el.

A macedon komité működésének letörésére erős rendőri apparátussal figyelt s ennek élén éppen a mostani merénylet áldozata Lázics Zsika osztályfőnök állott.

A sebesült osztályfőnököt a kórházban igen sokan meglátogatták s még a merénylet napján

este hét órakor Ő Felsege is megjelent a kórházban, hogy a beteget meglátogassa.

Remény van rá, hogy Lázics Zsika gyógyulása nem fog sokáig tartani, — a merénylet pedig e hó 17. én meghalt.

Hogy béke- és felebarátszerető keztyüs kézzel, általános boldogságot és meglegedettséget elérő jó politikával efféle gyilkosságok és öngyilkosságok elő nem fordulhatnak, azt kétségtelennek véljük.

Kérelem a nagyközönséghez!

Nem azért, mert az 1882. évi márczius 5.-én tartott alakuló közgyűlésen megalakult murskasobotai önkéntes tűzoltó egyesület közeledik 50 éves jubileumához, nem azért, mintha az egyesület érdekei ezt éppen megkívánnák, hanem mert a nagyközönség a lakosság és nagyközönség érdekei ezt feltétlenül megkövetelik, mert a vagyon — és a közrendbiztonság és előrehaladásunk ezt egyenesen megparancsolják, elhatározta egyesületünk, hogy feltétlenül és mennél előbb — hacsak lehet, még ma és nem holnap, — mótros uj fecskendőt szerez be, csak azért, hogy teljesen a lakosság védelmében szolgálhassa célját.

Ezt a saját erejéből elérni nem tudja, mert a vételár lefizetéséhez pénz kell. S ez okból fordulunk a nagyközönséghez és kérjük segélyét és támogatását.

Miért? — ezt bővebben fejtegetnünk sem kell, hiszen nem a magunk érdekéről van szó. Mi tűzoltók áldozunk erőnket, tudásunkat, időnket, munkánkat, ruhánkat, vagyonunkat és mindenünket — mindezt embertársaink oltárára, de a segítőeszközök előteremtéséhez hozzájárulni kell... mindenkinek, tulajdonosnak lakónak és bérlőnek egyaránt, mert az egyesület mindenki érdekét egyenlően szolgálja és ez okból nem szabad kicsinyesnek lennie senkinek sem.

A hosszú elmúlt idők után a régi kisebb viszonyokra mért fecskendő ma már nem elegendő és ez okból rögtön, már ma, kell az

uj mótros fecskendő. A piros kakas pusztításai nyomán tudja csak értékelni minden ember azokat a mulasztásokat, melyek az előzetes segítő eszközök megszerzése körül elkövethetők. Mi erre már régen rámutattunk és erre mutatunk rá most a nyilvánosság előtt is, hogy bennünket mulasztás ne terhelhessen.

A segélyezésnek nem képezi akadályát még a mostoha idő sem, s a jelenkor sem, mert az idő halad, és ha nem halad vele az ember is, az bizony elmarad. A mi nagyközönségünk a magát már megtette s az első alapot lerakta. De még sok-sok pénz hiányzik. Ezt kérjük minden lakostól, minden tulajdonostól, minden bérlőtől és minden emberbaráttól. S ezt a pénzt így teremtjük elő:

1. a most közeledő *augusztus 5.-én* nagy népünnepélyt rendezünk, a melynek minden jövedelme a fecskendőalapra fordítatik.

2. a további vételár fedezésére szükségesek az önkéntes adományok. Gondolkodjék mindenki tiszta reális fejjel és küldje el ez alkalommal szerzeményének legtekintélyesebb részét, ha mindjárt annyira is, hogy a zsebben vissza csak 1 para marad, a mótros fecskendőre.

3. a hiányzó végső összeget — mert a fecskendőnek és a hozzávaló modern és célszerű felszerelésnek meg kell — pedig előteremtjük, ha más módon az önkéntes adakozás be nem válik, a szükséges eredményel nem jár, kivetésszerű köldülással is, akkép, hogy minden lakónak, tulajdonosnak és bérlőnek, egyaránt, miután ingóvédelemről van szó és a szerencsétlenség mindenkit egyaránt érhet, — ugyancsak önkéntes adakozás formájában a kivetendő összeget progresszív vagyonmérték szerint meg kell fizetni.

Azért ismételtén kérjük a nagyközönséget, nyissa ki a saját érdekében ez uttal jó szívet, nyujtsa nekünk pártfogó jobbát és adja meg minden vállalkozásunkhoz legteljesebb segélyét, mert csak így lesz a cél biztosítva is.

Mi előre is jelentjük hálánkat és köszönetünket.

Felhívjuk egyben a nagyközönség és az összes hatóságok, a tulajdonosok és lakosok figyelmét egyaránt a jelenleg uralkodó kivételesen forró időben és az ügy érdekében az 1905. évi 53888/II. számú általános tűzrendészeti szabályrendeletre, a melyet minden tekintetben végrehajtani és megszívlelni kérünk, de különösen a *kutak* tekintetében, melyeket minden házban minden telken és minden helyen készíteni, fenntartani és teljesen *mélyíteni* is kérünk és pedig az első vízforráson túl is oly mélységre, a mily mélységre az adott esetben azt megtenni csak lehetséges. A vízkészletről való gondoskodás a lakosok kötelessége. Nálunk pedig általános a hiba, hogy a kut kevés, a meglévők pedig nem elegendő mélyek.

A murska-sobotai önkéntes tűzoltóegylet.

POLITIKAI ÉLET.

Görögország új miniszterelnöke Venizelosz feloszlatta a parlamentet és a választásokat augusztus 19. ére tűzte ki. Venizelos új választási rendszer szerint akar választatni s erre nézve kormányrendeletet akar kiadni. Ezt a királypártiak nagyon ellenzik s arra az esetre, ha mégis kiadják a választási kormányrendeletet — zendüléssel fenyegetőznek. Venizelosz miniszterelnök különben arra törekszik, hogy a jugoszláv-görög barátságot ismét feltámasszák.

Bulgária fővárosában Szofiában meggyilkolták Protegorov bolgár tábornokot s a szárnysegédét. Protegorov jelenleg a bolgár komitácsik vezére volt s Muszolini szolgálatában állott s az olaszoktól kapott mindeféle segítséget. Saját párthivei közül gyilkolta meg valaki, mert az hitték róla, hogy áruló. A gyilkosok, akik agyonlőtték, többen voltak, de senki sem ismerte fel őket; valószínűleg a romániai határ felé szöktek.

Romániában a kormány válság előtt áll, mert a lei stabilizására szükséges kölcsönt nem tudja nyélbe ütni. Miután választásokat nem szeretnének, koncentrációs kormányt akarnak alakítani Stirbey herceg elnöklésével, azután ez a kormány új ülészen rendezné a kölcsön ügyét. Románia gazdasági helyzete egyre rosszabbodik, a nagy fizetési képtelenségek és bukások napirenden vannak.

Macdonald az angol munkáspárti vezér a Népszövetség ellen. A munkáspárt hivatalos lapjába Macdonald cikket írt a Népszövetség munkálkodásáról. Kifejti, hogy a Népszövetség munkája terméketlen, sürgős szükség van cselekedetekre. A kis álla-

mok ügyei a *nagyhatalmak érdekei szerint nyerne elintézetést* és olyan szerződések kerülnek ratifikálásra, amelyek *ellenkeznek a békés politikával*. Több bizonyítékot hoz fel a Népszövetség csődjére vonatkozólag s megállapítja, hogy az eredménytelenség oka a szellem és az erő teljes hiánya, amely lehetetlenné tette az eredményes munkát.

Az olaszok elzárták a határforgalmat Ausztria felé. Az olaszok Bozenben győzelmi emlékoszlopot lepleztek le, melyen az olasz király is résztvett. A leleplezési ünnepen igen harcias beszédet mondtak olasz részről. A határforgalmat július 10. től bizonytalan ideig megszüntették s a Brenneren a határőrséget megerősítették.

Politikai szemle.

A kormány megalakításának kérdése igen nehéz feladatot ró a politikusokra.

Öfelsége a Király legutóbb Hadzsics tábornoknak adott megbízást egy semleges kormány megalakítására, amely azonban nehezen halad előre a megvalósulás felé.

Ennek oka abban keresendő, hogy az egyes, alkalmas személyeket nehéz most rövid időn belül feltalálni s azonkívül a deszignált miniszterelnök óhajtana a kormány minden egyes leendő tagjával személyesen tárgyalni a teendőkre vonatkozólag. Az eddigi négyes kormánypárti koalíció még mindig bizik abban, hogy a megalakítandó kormány az ő támogatására fog támaszkodni s így a parlament esetleg nem is lenne feloszlatva, habár Hadzsicsnak erre mandátuma van, sőt még a választások kiírására is van megbízása. Az ellenzéknek pedig épen ez a legsarkalatosabb követelése.

Haza van rendelve Londonból Gyurics követ is, de a miniszterjelölték listája véglegesen összeállítva nincsen, egyhamar nem is lesz.

Beográdban hírek terjedtek el, hogy a miniszterelnökjelölt ellen merényletet terveznek, de semmi sem bizonyult valósnak.

Hadzsics tábornok egyelőre nem igen ad munkájáról nyilatkozatokat.

HIREK.

— **Puconci** állatvásár, mely f. hó 10. én tartatott, az előzőnél sokkal jobban sikerült. A felhajtás erős volt, az árak jók, eladtak kb. 200 drb.

— **Bodonci** község előljárósága kérvényezi a kirakodó vásár engedélyezését. A vásárokkal ren-

delkező községekhez véleményadás végett már kérdés is intéztetett s azt hisszük nem lesz község, mely Bodonci község kérését nem véleményezné. Ez annál is inkább kötelesség, mert ez az egyedüli ily kérvényező, amely csak kirakodó vásár engedélyezésével akar egy kis jövedelemre és forgalomra szert tenni, s mert ez a első község, mely belátja, hogy a minden községben tartandó állatvásár csak kárára lehet a gazdáknak. „Ha akarod, hogy valami olcsó legyen, abból legyen sok.”

— **Gor. Szlavecsi.** Az újonnan épülő ev. templom, mely gyönyörű helyen emeltetik, már befejezés felé közeledik. Felszentelését f. év szept. végére tervezik. Külseje is és belső beosztása is kitűnően sikerült, csinos templomuk lesz a G. Szi. hiveknek, kik buzgón dolgoznak azon, hogy az mielőbb befejeztessék. Bárcsak járulna hozzá a népek megjavulásához.

— **D. Lendava.** Horváth Mátyás vendéglőst, egy nála főzni tanuló leány meglopta vagy 7.000 Din értékben. Feljelentésére az ügy rendezést nyert, csak még az ügyészség vádjá van hátra, illetve a bűncselekmény törvényszerű megtorlása.

— **Gazdasági egyesület M. Szobota** fiókjának rendes évi közgyűlése f. év aug. 5.-én lesz M. Szobotában a Fliszár-féle vendéglőben, d. e. 11 órakor. A közgyűlés a rendesnél előbb lesz megtartva azért, mert a gazd. egy. ljubljana központjának jubiléris közgyűlésére az anyagot le kell tárgyalni, a kiküldötteket megválasztani és az azzal kapcsolatos kiállításra a tárgyak elküldését megbeszélni. A közgyűlés anyaga nagy és érdekes, s mert úgy a főispán, mint az egy. központ kiküldöttje is jelen lesz, kéretnek a tagok minél nagyobb számban megjelenni.

— **Lódijazás Beltincén.** Prekmurje lótenyésztése lendítésének érdekében Beltincén aug. 14.-én d. e. 1/2 9 órakor lódijazást rendez a vármegyei lótenyésztő egyesület. Díjazva lesznek nehéz anya- és csikós kancák, ugyszintén csikók.

— **Kiméljük az állatot!** A likkasztó hőség szedi áldozatait. Az elmúlt héten Nemes János, most szerdán pedig Breszkocs Iván puconci gazdák téheni napszúrás következtében elhullottak. Vigyázat a nagy hőségben és gondolni az állatbiztosító intézményre!

— **A Mura titka.** Melincén a Mura folyó egy fiatalabb, erősebb testalkatu, csinos jól öltözött férfi hulláját vetette a partra. A halottonál semmi féle igazoló iratot nem találtak. A kezén egy karika gyűrű volt, melybe 1927. évszám van bevésve. Az illető te-

hát valószínűleg megnősült. A jelek szerint ausztriai lehetett.

— **Itt a hó hullám.** A jelzett hóhullám úgy látszik megérkezett hozzánk, mert már élvezzük is a hatását. Minden élő lény óhajtja már az esőt.

— **Sulyos autó baleset Dolnja Lendaván.** Vasárnap délelőtt Dobrovnikról autóval Dolnja Lendavára utazott Preininger József igazgató tanító a dobrovnikai községbíró társaságában. Mielőtt beértek volna a városba, egy fiatal biciklista jött velük szembe, aki elég könnyelműen, az autó előtt mutogatta bicikliző ügyességét. Szerencsétlenségére az autó valahogy elkapta a fiut s fejétől lefelé a fél oldalát sulyosan össze törte, zuzta, úgy hogy a fiut eszméletlen állapotban szállították a csakoveci kórházba. A nyomban elfolytatott helyszíni rendőrhatalmági vizsgálat megállapította, hogy az autón utasok közül senkit sem terhel mulasztás.

— **Az északsarki hajótöröttek** legnagyobb részét a Krassin nevű orosz jégtörő hajó megmentette és fedélzetére vette.

— **Járásai gazdasági előadók** meg fognak szünni s helyükbe a vármegye minden szakmára külön szakembert küld. Gazdasági előrehaladásunknak bizonyosan javára fog szolgálni ez az ujtás, mindenesetre azonban csak akkor ha a **szakférfiak** szakismeretek és nem pártszempontok szerint lesznek kinevezve. S mi kérjük az illetékes köröket, hogy igazi gyakorlati embereket küldjenek, ne legyenek kritika tárgyai, s ne származzon morális és reális kár.

— **Állatdíjazások** tartatnak a M. Szobotai járásban. Díjaztatnak: üszök, bikák és tehének. Az összeg erre a célra már M. Sz. van, sajnos azonban oly csekély csak tízezer dinár, hogy épen csak pár községben lehet őket megtartani. A díjazások előreláthatólag a jövő hónap közepé táján lesznek.

— **Állattenyésztési szövetkezetek** alakítása van tervbe véve a gazd. egy. fiókja részéről. A közeljövőben három ily szövetkezet ott fog megalakulni, hol az állattenyésztés a legvirágzóbb és ahol erre a gazdák legtöbb kedvet fognak mutatni. A jövőben ily szövetkezetek kapnak első sorban tenyészbikákat állami, illetve vármegyei támogatással.

— **A gazd. egyesület m. szobotai fiókja** választmányának f. hó 8.-án tartott gyűlésén a maribori vármegyei bizottság gazdasági szakelőadója is jelen volt, ki élénk figyelemmel kísérte Samc elnök referatúráját, a fiók működését illetőleg. Több felszólalás is történt, melyek mindegyike Prekmurje speciális gazdasági viszonyaira hívta fel a kiküldött figyelmét, különösen a trá-

gyalé telepekre vonatkozó szabályrendeletet illetőleg és az állattenyésztésre vonatkozólag. A kiküldött helyeselte az előadottakat, s megígérte, hogy referátumát kívánságainknak és a viszonyoknak megfelelően fogja a vármegye választmányának tolmácsolni. — Kanalizáció kérdésére, Brezovci-Predanovci és Gorica-Puonci községeket illetőleg kijelentette, hogy most van folyamatban a kérvény elintézése. Ezután élénk és tanulságos gazdasági eszmecsere fejlődött ki, melyent többször is kívánnánk.

— Uj buza ára eddigi jegyzések szerint 250—260 Din. között történik, rozsa pedig 175—185 Din. között.

— Özv. Moszt Rezsőné 88 éves asszony G. Lendaván a székről lehajlás közben leesett jobb comb csonttörést szerzett, mely miatt maribori betegszállító autóval kellett G. Lendaváról a m. szobotai kórházba szállítani. Kívánunk neki gyógyulást.

— Meghívó. Az Andorhegyi önk. tűzoltó egyesület augusztus hó 12-én a Gergorec-féle vendéglőben táncmulatságot rendez. Kezdeté délután 2 órakor.

— Leégett a horvátországi orosz-lavszlei redőny gyár épülete, a gépei és rengeteg sok nyersanyaga. A tüzet nehezen lehetett elfojtani s megmenteni a környező épületeket. Egy eldobott égő cigarettavég okozta valószínűleg.

— Meghalt száz éves korában a mali idjosi csodaasszony. Beteg embereket, de főképen beteg tehenek is gyógyított.

— A jugoszláviai mohamedám nőknek nem kell többé fátyolt viselniük s idegenek előtt megmutathatják az arcukat. A jugoszláviai mohamedám egyház fejének intézkedésére a legfőbb egyháztanács döntött ebben a vallási kérdésben.

— Egy új alagut Amerikában. Az Egyesült Államokban levő Detroit és a Kanadában levő Windsor között ezer kétszáz méteres alagutat építenek, mely a Detroit folyó alatt fog haladni. Két évig fog épülni s huszonhárom millió dollárba fog kerülni. Az alaguton óránként hatezer autó mehet át.

— Tíz lánccal buzát gyújtott fel a vonatból kihulló tüzes szikra Turja mellett. Jarak mellett tíz hold termés égett el a vasuti vonal mentén. A crvenkai vonal mellett szintén elégett az idei termés a vasut okozta tűz miatt. Ezek a károk soha sem térülnek meg, mert a földek nem voltak biztosítva.

— Löwenstein belga bankár eltűnése rejtélyesnek tűnik fel. Mult számunk megírtuk, hogy repülőgépjéről a La Manche csatorna vizébe esett ez a nagy hírű belga bankár, midőn Angolországból haza utazott. Most sok mindenféle hír járja felőle, hogy eltűnése csak személyvesztés lenne s így meglehet, hogy eltűnése örök rejtély marad. A francia meg az angol rendőrségek nem is indítottak vizsgálatot.

— Zsolna mellett vasárnapra virradó éjjel az országuton lelőtték motorbiciklijéről Kominek József Kisucza újhelyi pénzügyőri biztost, ki hivatalos ügyből kifolyólag volt uton. Átlőit fejjel talál-

ták meg az ut mellett, a gyilkosok pedig az ő motorbiciklijével szöktek meg. Kominek még csak huszonhat éves volt, — gyilkosainak semmi nyoma.

— Egy nyolc éves kisleány hőstette. Szava és Zagorje vasuti állomások között a pálya néhány száz méteren át szűk völgyben halad. A pályára óriási szikla darabokat sodort a vihar. Novák Sándor vasuti őr, aki magyar vasutas volt s pár éve helyeztek mostani helyére. Nem tartózkodott az őrházban de a nyolc éves Marica lánya kétségbeesve látta a pályán a nagy köveket. A kis Marica a jelzőkészülékhez szaladt s Zidani Mostra tilos jelzést adott le. A jelzés folytán megállították a beográdi gyorsvonatot s még egy másik vonatot is s így kerülték el a biztos vasuti szerencsétlenséget. A hős kisleányt, ki lélekjelenlétét nem vesztette el, jutalmazásra terjesztették fel. A pályát két órai erős munkával lehetett csak szabaddá tenni.

— Aki a földet megműveli, azé a termés. Szentá város a mult év őszén földet osztott ki a szegényeknek. Ezeket a földeket most aratás előtt néhány nappal egy dobrovoljac küldöttség az agrár reform miniszteriumtól elkérte s a kérést a miniszterium teljesítette is. A földek tehát az új tulajdonosoké lettek. A szentái független demokrata párt magáévá tette az ügyet, felterjesztéssel élt a sérelmes rendelet ellen s a miniszterium a földeket vissza is adta azoknak, kik azokat munkálták. A városi tanács erre kimondotta, hogy a föld a természettel együtt azoké, kik a földet megművelték.

— A távolba látás titka. A technika egymásután adja az emberek számára a csodásnál-csodásabb és a hasznosnál-hasznosabb eszközöket és szerkezeteket. Van drótnélküli táviratozás, rádió, lehet már a távolba fotografálni s most ismét egy nagyszerű új találmányt kapott az emberiség. Ezuttal egy fiatal magyar mérnök, Mihályi Dénesé az érdem. Ő találta fel a távolba látás eszközt, a melynek segítségével több száz kilométer távolságra el lehet látni. Hogy ez a csodálatos találmány mit jelent az emberiség életében, arról felesleges írni. Mihályi Dénes most mutatta be találmányát a stockholmi akadémián, a Nobel bizottság előtt.

— Olaszországban Bresciában most volt a harmadik kongresszus, mely a káromkodás megszüntetését tette feladatául. A kongresszus elnöke a fasiszta párt főtitkára Turati volt.

— Súlyos autó szerencsétlenséget okoztak a kutyák Mol és Szentá közötti országuton. Négy toll kereskedő teher autóját a komodorok meg támadták. Egy nagy kutya kerek alá került, minek következtében a kormány a sofför kezéből kivágódott, az autó felborult s a kereskedőket maga alá temette, kik mindannyian igen súlyos iőréseket és zuzódásokat szenvedtek.

— A világ diákszövetségéből Romániát ki akarják zárni a nagyváradi események miatt s most Hágában, — hogy ezt megakadályozhassák, — a népszövetségi ligák román csoportja sajnálkozását fejezte ki az események felett

s megígérte, hogy elfojtja az antiszemita propagandát.

— Egy híres kacsákever legujabb büntette. Szpalkovics Feriz kacsákever három felfegyverzett haramiával megjelent a kraljevoi fűrésztelep irodájában s ott találva a két igazgatót, ők pénzt követeltek. Az igazgatók kijelentették, hogy pénzt nem adhatnak, hogy irjon egy ismerős helyre levelet, hol ők ötvenezer dinárt vehessenek fel, — míg a másik igazgatót összekötözve magukkal hurcolták. Kijelentették, hogy a pénzre egy hétig várnak, s ha nem lesz eredmény, akkor az igazgatót agyonlövök. Egy szerencsés véletlen folytán az igazgatónak sikerült megszöknie s így tudódott ki az egész rablókaland.

— Budapesten az Angyalföldön a Gömb utca 61 számú házban nagy robbanás történt. A háznak négy lakója meghalt, hárman súlyosan megsebesültek. A ház pincéjében két munkás borsót tisztított kénsavval zsizsikéktől. Itt támadt a robbanás s a ház a levegőbe repült. Stahl Rezső háztulajdonos felesége, Edith nevű tizenhét éves lánya, Takács István kereskedő s Egyedi Róza cselédleány meghaltak. A két napszámot a másfél vagon borsó alul huzzták ki súlyosan sebesülve. Lehet, hogy a pincében a rozoga gáz csövekből kiömlő gáz gyult meg s attól támadt a robbanás.

— Hogy mi van a doklezsovjei strand féláru utazási jegyekkel, a régen várt megállóhellyel? Hogy miért nincsen a beküldött 1790 dinárunkért valami téve közegészségünk érdekén? Micsoda beszéd ez? Milyen gondolatai és kérdései vannak egyes embereknek? Nem tettünk mi eleget a közjó érdekében, hogy gyűjteni, némelyek szerint »koldulni« küldtük leányainkat és a polgármester urnak átadtuk és hirtelnyugráztuk az összeget? Onnan elküldték a pénzt a vasuti igazgatósághoz vagy tudom is én hova, már vagy egy negyed éve, hogy ennek ellenére még sincsen semmi téve az annak a nagy pontosságnak a következménye, amely miatt lassabban lesz elintézve minden Langszam aber zihher. Ez a fő dolog. A türelem, a türelem. Féláru strand jegyet terem! Mélyen tisztelt fürdőzők! Kötelességet ime megtettem s most már egészen biztosra vélem, hogy pár óra múlva telefonon megbeszéljük a dolgot további kéregetés és hajlongás nélkül is és boldogan féljeggyel utazhatsz a doklezsovjei hidig, közben felhuzod magadra a fürdő ruhát. A vonat pont a hidnál megáll. Fürödj stb. Visszafelé ismét megáll, besétálsz a fülkébe és otthon vagy auf ja und nein. 25 dináros kolekosikérvényre, és a megválasztott képviselő urakra ez alkalommal nem lesz szükségünk, mert ez nem személyi ügy, hanem köztisztasági, közegészségügyi és közméltányossági. Nem kell várnod még a jövő évig sem. Légy boldog és vidám, hiszen nem vagy a balkánon!

— A rendőrőrzetű agyonlőtt egy asszonyt s rögtön öngyilkos lett. Medulics Pájó, ötvenéves, sztári-becséji rendőrőrzetű már régebben udvarolt

Magó Iona vendéglősnének, aki elvált asszony. Az őrzetű udvarlása hiabavalónak bizonyult, mert a fiatal, csinos asszony nem igen hajlott feléje. Most legutóbb is, amidőn az asszony az őrzetű udvarlását nem fogadta szívesen, sőt nála egy férfit talált, az elkeseredésében az asszonyt négy revolverlövéllyel megölte. Azután magát lőtte fejbe s mire berohantak a háziak a szobába, már mind a ketten meghaltak.

— Elsülyedt egy tengeri gőzös. Chile — délamerikai állam partvidékén — ismét hajókatasztrófa történt az Auruho öbölben. A chilei „Angamos“ nevű állami szállító gőzös a Magelhans ut mentén Valparaiso felé tartott. A hajón nyolcvan utas és kétszáz tizenöt főnyi legénység volt. A hajót rettenetes vihar lepte, a kormányja eltörött s a borzasztó hullámok a szírthez csapták, hol nagy léket kapott, s még mielőtt segély érkezett volna, elsülyedt. A vihar öt eszméletlen matrózt dobott a partra, ezek az összes megmenekültek; de ezek is oly állapotban vannak, hogy még nem tudtak a szerencsétlenségről biztos leírást adni. Annyi bizonyos, hogy a rettenetes orkán a mentést tehetetlenné tette, s így mindenki elpusztult.

— A világ legnagyobb szállodája Amerikában Csikágóban van. A szállodának van 60.000 törülközője, 138.000 abrosza, 300.000 asztalkendője, 1,840.000 tányérja, 10.000 könyvtári könyve, 3800 telefon készülék, és 3000 szobája. A diszteremben több mint 3000 személy táncolhat kényelmesen és 10.000 ember fér bele. Valóban, csöndes kis hotel.

— A sombri jegyzőtanfolyamot száznyolc hallgató látogatta. Konyovics igazgató kijelentése szerint a magyar és német hallgatók általában kitűnő eredménnyel végezték a tanfolyamot.

— Romániában az Ocna Morei fegyverházban 336 súlyosan elítélt fegyenc fellázadt, az őrséget leverte, fegyverét elszedte s megszökött. Katonáságot küldtek utánuk s a katonák és a fegyencek között harc fejlődött ki. Végre is a katonák a fegyenceket vissza terelték a fegyverházba, de vagy hatot agyonlőttek sokat súlyosan, még többet könnyen megsebesítve fogtak el. A katonák közül is egy pár elesett.

— Az olaszok albániai petroleum kutatásai, annak dacára, hogy erre a célra már 30 milliót költöttek, még mindig nem vezettek eredményre. Most ujabbán ismét 20 milliót fordítanak kutatásokra s már is vagy háromszáz fúrást végeztek. Igaz ugyan, hogy találtak kisebb nagyobb petroleum mezőkre, de ezek még mindig nem olyanok, hogy behoznák a rettentő kiadást s biztosítanák a gazdasági befektetést.

Szerkesztő üzenete.

Íróinknak. Tárca és verset kérek szépen az uraktól bármilyen témájut. Lehetőleg jó kedvre serkentőket. Nagy szükség van rájuk.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK“-et

TORMA.

Az utas a fiakkereshez:

„Miért számít maga annyi vitelbért? A tarifában nincsen annyi előírva!”

„No, ugy! Hát akkor máskor üljön majd a tarifába, de ne az én koscsimbal!”

A lámpa alatt.

Nagyon be van rugva a pasi, aztán valamit keservesen kaparász az utca porában az égő lámpa alatt.

A rendőr megkérdezi, hogy mit csinál?

„A kulcsomat keresem, de nem találok!”

„Hát itt vesztette el?”

„Dehogyan is, ha nem ott sötét van ahol elvesztettem, hát itt keresem!”

Ferike az iskolából.

Az édes mama érdeklődik, hogy Ferike megjött már az iskolából?

A cseléd jelenti:

„Biztosan megjött már a Ferike, mert a macskák éppen most ugráltak ki az ablakon!”

GAZDÁLKODÁS.

Hogyan lesz a fenyőfából selyemharisnya?

Az emberi ész és találékonyság a technika szerint egymásután produktálja a csodásabbnál csodásabb dolgokat.

Talán sokan vannak még ma is, akik, — mint mondani szokás, — selyemben és bársonyban járnak s nem is tudják, hogy műselyem is van a világon. Pedig még milyen bámulatra méltó tökéletességre vitte az emberi ügyesség a műselyem gyártását. Még alig negyven éve, hogy Chardounet gróf Franciaországban Besanconban megnyitotta az első műselyem gyárat s már a műselyem gyártása kilogrammokban kifejezve kétszer annyi, mint a valódi selyemé. Különösen a háborús években fejlődött sokat a műselyemgyártás s elsőrangú textil iparrá nőtte ki magát.

A műselyem „cellulose”-ből készül. A cellulose a cukor és keményítővel rokon vegyület, mely a fáknak és a növényi rostoknak fontos alkotórésze. A fiatal növényi rostokban elég tisztán, az idősebbekben már más anyagokkal keveredve található és a fa anyagának körülbelül a felét teszi ki. A celluloset használják még papíros és lőszergyártásra is. Papiros gyártásnak ma már egész fenyő erdők esnek áldozatul, mert a cellulose nyeresére főként a fenyőfa alkalmas.

A műselyem gyártásához tehát elsősorban szükséges a fából előállítani alkalmas kilugozó módszerrel a celluloset. Ezt már többféle utamódon tudják igen célszerűen megcsinálni.

Mikor a cellulose már meg van, akkor azt feloldják s vékony nyílásokon keresztül nyomják s az oldóanyag-tól mentesítik, hogy vékony fonál

alakuljon át. A műselyem gyártás többféle eljárással történhetik, de lényegében valamennyi megegyezik egymással.

A gyártás termékei a: selyem, az — Adler — selyem; — a Viskoze selyem, mely utóbbi a legszebb és a legolcsóbb selyemfajtákat nyújtja.

A műselyem előállításánál az ember mestere a természet, vagyis a selyemherény volt. Persze, nem lehetett mindjárt tökéletesség tekintetében a selyemherényvel versenyezni, de az előállítási módszereket addig tökéletesítették — Adler módszer, — míg végre nagyon értékes és drága műselymet tudnak manapság előállítani.

A műselyem gyártás ott divik a legjobban, ahol megvan hozzá a sok és olcsó nyersanyag, sok fenyő erdő.

Igy Svédország, Norvégia, Kanada, másrészt a vegyi ipar magas fokán álló országok, Német-, Olasz-, Franciaország-, Anglia s mindkettővel rendelkeznek az Egyesült-Államok.

Jugoszlávia erdőkben gazdag, tehát a műselyem gyártásra hivatva van.

A közönség eleinte igen bizalmatlan volt a műselyemmel szemben. De ma már oly finom vízálló, a nedvességgel szemben ellenálló, nem törékeny, meleget tartó, a testet kellemesen érintő műselymeket állítanak elő, hogy a műselyem a szövött iparban, szalag paszomány, butorszövet, díszítés stb. iparágaknál teljesen nélkülözhetetlen.

A műselymet ma a textiliparban mindenféle ágazatban igen előnyösen alkalmazzák. Fehérnemű-készítésnél, főleg harisnya szövésnél a műselyem igen nagy szerephez jutott.

ELADÓ egy jó karban levő halószoba butor, bővebbet FÜRST ÖDÖN lókereskedőnél Murska Sobota.

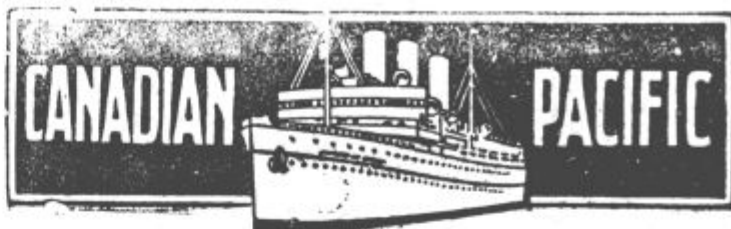
Matične knjige

za občine se dobijo pri
IZIDOR HAHN
trgovina z papirjem
v MURSKI SOBOTI.

VISOKO PROVIZIJO v PREKMURJU

kot stranski zaslužek dobijo lahko sposobne osebe namočenci ali upokojenci s trdno, pošteno voljo in sicer kot podzastopniki zavarovalne družbe v vsakovrstnih slučajih v Prekmurju. Ponudbe takoj na upravnishvo lista! „Velik zaslužek.”

V KANADO Z

Med 20. junijom i 5. augustom za

polske delavce, služkinje, družine polodelcov.

Samo 4 dni na odpretom morji. Najhitrejša i najbogša zveza prek Hamburga, Antverpena, Cherbourga z glasovitimi parobrodi na dvojne vijake. Odhod vsakšo nedelo.

Informacije glede vozni cen, vizuma, prtljage, predpisov zavolo vseljavanja v Kanado i v Združene države davle

CANADIAN PACIFIC zastopstvo za SLOVENIJO

JOSIP ZIDAR (IX) Ljubljana

WILSONOVA (Dunajska) cesta 31.

KERESKEDELEM.

Arū:

LJUBLJANA, julius 20.

100 kg.	Buza	Din.	320—
»	Rozs	»	310—
»	Zab	»	300—
»	Kukurica	»	325—
»	Köles	»	300—
»	Hajdina	»	275—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	150—200
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA julius 20.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	9-50	10—
Üszö	6—	7—	8-50	9—
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borju	—	—	12-50	13-50
Sertés			15-50	17—
Zsir I-a			22—	26—
Vaj				85—45
Szalonna			25—	28—
Tojás 1 drb.				1—

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56-70
1 Pengő Budapest	= »	10.—
1 Schil. Bécs	= »	7-99
1 Kor. Praga	= »	1-67
1 Lira	= »	2-46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

REMENJE ZA MAŠINE

REMENJE ZA MAŠINE

ma na zalogi remenje za mašine vsake mere, id najbolše fabrike remenja po originalni fabrični cenaj

Štefan Holzman

trgovina z ledrom
v MURSKI SOBOTI
Lendavska cesta 57.

Mindenki előtt ismeretes, hogy a

„Royal Mail Line”

a világ legnagyobb hajótársasága, a melynek hajói a legkényelmesebben vannak berendezve és velük a legolcsóbban lehet bárhova tengeren utazni. Nemásvai JOSIP RAJBAR hazánk fia e társaság hajóin van állandóan alkalmazva, ezton kéri az utazni szándékozót, hogy az utazásra vonatkozó összes felvilágosításokat „Royal Mail Line”

Josip Grča

DOLNJA LENDAVA ügynöknél sziveskedjenek megszerezni.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Rádiók

Rádióalkatrészek

Lámpák, Batteriák

Puch

Biciklik

Motorkerékpárok

jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.